CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
JÁN MAZÁK
prezentate la 15 septembrie 2009 [1]

I — Introducere

1. Prezenta cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare a fost formulată de Nejvyšší správní soud (Curtea Administrativă Supremă) (Republica Cehă) în cadrul unui litigiu între Milan Kyrian (denumit în continuare „reclamantul"), pe de o parte, și Celní úřad Tábor (Serviciul Vamal din Tábor, Republica Cehă) (denumit în continuare „pârâta"), pe de altă parte, privind recuperarea de către pârâtă a unei accize restante, în conformitate cu o decizie de impunere emisă de Hauptzollamt Weiden (Biroul Vamal Principal din Weiden) (Germania) împotriva reclamantului și notificată de Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel (Ministerul de Finanțe ceh – Direcția Generală a Vămilor).

2. Instanța de trimitere urmărește să se stabilească dacă, în temeiul articolului 12 alineatul (3) din Directiva 76/308/CEE a Consiliului din 15 martie 1976 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor privind anumite cotizații, drepturi, taxe și alte măsuri (cu modificările ulterioare) [2], are competența de a verifica caracterul executoriu al deciziei de impunere în cauză și dacă aceasta a fost notificată debitorului în mod legal. Instanța de trimitere urmărește de asemenea să se stabilească dacă, în lumina principiilor generale ale dreptului comunitar, în special a principiului dreptului la un proces echitabil, al bunei administrări și al statului de drept, notificarea deciziei de impunere către reclamant în altă limbă decât cea pe care acesta o înțelege și care, în plus, nu este limba oficială a Republicii Cehe constituie un viciu care permite refuzarea recuperării creanței în cauză.

II — Legislația comunitară

3. Articolul 6 din Directiva 76/308 prevede:

„(1) La solicitarea autorității solicitante, autoritatea solicitată procedează, în conformitate cu actele cu putere de lege sau actele

1 — Limba originală: engleza.
2 — JO L 73, p. 18, Ediție specială, 02/vol. 1, p. 35.

administrative care se aplică în cazul recuperării unor creanțe similare apărute în statul membru în care se află sediul acesteia, la recuperarea creanțelor care fac obiectul unui titlu ce permite executarea acestora.

(2) În acest sens, orice creanță care face obiectul unei cereri de recuperare este considerată o creanță a statului membru în care se află sediul autorității solicitate, cu excepția cazurilor în care se aplică articolul 12."

4. Articolul 12 din Directiva 76/308 prevede:

„(1) Dacă, în cursul procedurii de recuperare, creanța sau titlul care permite executarea recuperării acesteia, emis(ă) în statul membru în care se află sediul autorității solicitante, este contestat(ă) de un beneficiar, acesta prezintă cazul în fața instanței competente a statului membru în care se află sediul autorității solicitante, în conformitate cu normele legislative în vigoare în statul respectiv. Autoritatea solicitantă notifică autorității solicitate această acțiune […].

(2) De îndată ce autoritatea solicitată primește notificarea menționată la alineatul (1), fie din partea autorității solicitante, fie din partea beneficiarului, ea suspendă procedura de executare și așteaptă decizia instanței competente în domeniu, cu excepția cazurilor în care autoritatea solicitantă formulează o cerere contrară, în conformitate cu al doilea paragraf […].

Fără a aduce atingere alineatului (2) primul paragraf, în conformitate cu actele cu putere de lege și practicile administrative în vigoare în statul membru în care se află sediul autorității solicitante, aceasta poate cere autorității solicitate să recupereze o creanță contestată, în măsura în care actele cu putere de lege și practicile administrative în vigoare în statul membru în care se află sediul autorității solicitate permit acest lucru. Dacă rezultatul contestației este favorabil debitorului, autoritatea solicitantă are obligația de a rambursa orice sumă recuperată, precum și de a plăti orice compensație datorată, în conformitate cu legislația în vigoare în statul membru în care se află sediul autorității solicitate.

(3) În cazul în care constatarea se referă la măsurile de executare luate de statul membru în care se află sediul autorității solicitate, acțiunea este înaintată instanței competente a statului membru respectiv, în conformitate cu dispozițiile legale și de reglementare din acest stat."

III — Acțiunea principală și întrebarea preliminară

5. La 2 iulie 1999, Hauptzollamt Weiden a emis o „Steuerbescheid" (denumită în continuare „decizie de impunere"), adresată destinatarului „Milan Kyrian, Studnicni 836, 39811 Protivin/Cehia", prin care i se impunea acestuia plata sumei de 218 520 DEM, reprezentând drepturi de acciză pentru alcool. Decizia de impunere a fost notificată la 6 august 1999 prin intermediul Ministerului de Finanțe ceh – Direcția Generală a Vămilor.

6. La 28 septembrie 2004, Hauptzollamt Regensburg (Biroul Vamal Principal din Regensburg) (Germania) a solicitat, în temeiul articolului 6 din Directiva 76/308, Ministerului de Finanțe ceh – Direcția Generală a Vămilor (denumită în continuare „autoritatea solicitată"), recuperarea accizei restante în temeiul deciziei de impunere. În cererea de recuperare, reclamantul era identificat ca debitor cu numele, prenumele, adresa și data nașterii, iar cuantumul accizei restante, cu penalități de întârziere, era calculat la 3 258 625,30 CZK.

7. Prin scrisoarea din 6 decembrie 2004, autoritatea solicitată a delegat pârâtei recuperarea accizei restante. Aceasta din urmă a emis, la 10 decembrie 2004 (în ceea ce privește acciza) și la 30 decembrie 2004 (în ceea ce privește penalitățile de întârziere), o înștiințare de plată a accizei restante într-un termen suplimentar. Reclamantul a introdus o acțiune împotriva acestor înștiințări, care a fost respinsă de Direcția Vămilor din České Budějovice prin deciziile din 4 martie 2005 și din 6 aprilie 2005.

8. La 6 martie 2006, pârâta a emis un ordin de executare prin care a ordonat executarea accizei restante prin rețineri din salariul reclamantului. Acesta din urmă a ridicat obiecții împotriva ordinului de executare, care au fost respinse de pârâtă prin decizia din 31 octombrie 2006 (denumită în continuare „decizia atacată").

9. Reclamantul a introdus o acțiune administrativă împotriva deciziei atacate, în care susținea în special că datele de identificare ale destinatarului din decizia de impunere (nume, prenume și adresă) erau insuficiente, întrucât aceste date erau identice pentru trei persoane, și anume reclamantul, tatăl acestuia și fiul acestuia. Din acest motiv, decizia de impunere nu era executorie, iar pârâta nu avea dreptul de a-l selecta, dintre mai multe persoane care corespundeau datelor indicate în decizie, tocmai pe reclamant și de a proceda la executare tocmai împotriva acestuia. Din aceleași motive, nu se putea considera că decizia de impunere fusese notificată reclamantului în mod legal, întrucât din documentul de notificare prezentat autorității solicitate reiese numai că decizia menționată

fusese înmânată destinatarului „Milan Kyrian, Studnicni 836, 39811 Protivin/Cehia", ceea ce, în opinia reclamantului, nu putea constitui dovada unei notificări legale prin înmânare personală a deciziei de impunere. În plus, reclamantul susținea că nu înțelesese documentele trimise în limba germană de autoritățile vamale germane și că nu a putut lua măsurile legale corespunzătoare pentru a-și susține drepturile. Acesta consideră că nu îi revine obligația de a asigura, pe propria cheltuială, traducerea documentelor autorităților vamale germane.

10. Instanța regională din České Budějovice a respins acțiunea prin hotărârea din 14 martie 2007, având numărul de referință 10 Ca 239/2006-40 (denumită în continuare „hotărârea atacată"). Reclamantul a formulat un recurs împotriva hotărârii atacate la instanța de trimitere. În acest recurs, reclamantul susținea că decizia de impunere nu era executorie deoarece nu conținea o descriere a debitorului suficient de precisă și care să excludă orice risc de confuzie cu alte persoane. Conform acestuia, pârâta nu avea competența de a remedia acest viciu al deciziei de impunere prin propria sa apreciere cu privire la persoana căreia decizia respectivă îi impunea o obligație. În opinia reclamantului, acest viciu nu putea fi remediat nici prin faptul că reclamantul, în calitate de destinatar al deciziei de impunere, era menționat în cererea de recuperare (în care apărea pentru prima dată data nașterii sale). În plus, reclamantul susținea că decizia de impunere nu îi fusese notificată în mod legal, fapt care i-ar fi permis să ia măsuri în vederea susținerii drepturilor sale, dat fiind că pe confirmarea de primire depusă la dosar destinatarul era identificat cu nume, prenume și adresă, ceea ce nu era suficient pentru a demonstra că decizia de impunere fusese notificată într-adevăr reclamantului, și nu unei alte persoane cu aceleași coordonate. Reclamantul a negat că semnătura de pe confirmarea de primire era semnătura sa. Pe de altă parte, acesta nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință, până în prezent, de decizia de impunere în limba cehă. Pârâta consideră că nici ea, nici instanțele administrative cehe nu au competența de a examina decizia de impunere din punctul de vedere al condițiilor emiterii acesteia și al condițiilor de formă. Identificarea precisă a debitorului în persoana reclamantului rezultă cu claritate din cererea de recuperare emisă de autoritatea solicitantă. Dacă data nașterii nu ar fi fost menționată în cererea de recuperare, pârâta ar fi cerut autorității solicitante să completeze această dată. Pârâta este de părere că decizia de impunere a fost notificată în mod legal reclamantului, ceea ce rezultă de asemenea din propria declarație a acestuia din urmă potrivit căreia acesta a primit documente de la autoritățile vamale germane, care nu ofereau totuși date suficiente cu privire la destinatar și care au fost redactate numai în limba germană, fără traducere în limba cehă, motiv pentru care reclamantul nu le-a înțeles.

11. Instanța de trimitere afirmă că, potrivit jurisprudenței constante a instanțelor superioare cehe, articolul 261a alineatul 1 din Codul de procedură civilă ceh trebuie inter-

pretat în sensul că indicarea debitorului trebuie să conțină o „identificare precisă” a persoanei acestuia, această identificare trebuie să fie precisă și să nu poată produce confuzie sau, cel puțin, din titlul executoriu trebuie să se poată deduce, fără cea mai mică îndoială, persoana căreia i-a fost impusă obligația. Instanța de trimitere consideră că din dreptul la un proces echitabil, precum și din dreptul la apărare inclus în acesta se poate deduce concluzia potrivit căreia instanțele cehe ar trebui să examineze, în speță, obiecția reclamantului privind identificarea insuficientă a destinatarului (debitorului) în decizia de impunere propriu-zisă. Dacă s-ar admite opinia pârâtei, potrivit căreia identificarea debitorului în cererea de recuperare este absolut obligatorie pentru autoritățile cehe, reclamantul ar fi complet lipsit de posibilitatea de a-și susține drepturile. În cazul în care instanțele administrative cehe nu ar avea competența de a examina problema caracterului executoriu al deciziei de impunere, am fi în prezența unei denegări de dreptate. În ceea ce privește notificarea deciziei de impunere în limba germană, instanța de trimitere consideră că, în scopul protecției intereselor destinatarilor actelor notificate, ar putea exista un principiu general care decurge din dreptul la un proces echitabil și din dreptul la apărare, potrivit căruia notificarea trebuie efectuată în limba oficială a statului în care se face notificarea sau într-o altă limbă înțeleasă de către destinatar.

12. Având în vedere considerațiile precedente, Nejvyšší správní soud a hotărât, prin decizia din 5 mai 2008, să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 12 alineatul (3) din Directiva 76/308/CEE a Consiliului din 15 martie 1976 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor privind anumite cotizații, drepturi, taxe și alte măsuri trebuie interpretat în sensul că, dacă instanța dintr-un stat membru în care autoritatea solicitată are sediul este sesizată cu o acțiune îndreptată împotriva măsurilor de recuperare, această instanță are competența de a verifica, conform actelor cu putere de lege și actelor administrative din acel stat membru, dacă titlul care permite executarea recuperării […] este executoriu și dacă a fost notificat în mod corespunzător debitorului?

2) Din principiile generale ale dreptului comunitar, în special din principiul dreptului la un proces echitabil, al bunei administrări și al statului de drept, rezultă că notificarea titlului care permite executarea recuperării […] către debitor în altă limbă decât cea pe care acesta o înțelege și care nu este nici limba oficială a statului în care titlul este notificat debitorului constituie un viciu care permite refuzarea recuperării în temeiul unui asemenea titlu?”

IV — Procedura în fața Curții de Justiție

13. Republica Cehă, Republica Federală Germania, Republica Portugheză, Republica Elenă, Republica Polonă și Comisia au prezentat observații scrise. La 13 mai 2009 a avut loc o ședință.

V — Prima întrebare

A — *Observațiile prezentate Curții*

14. Republica Cehă consideră că instanța din statul membru în care are sediul autoritatea solicitată nu are competența de a verifica dacă titlul care permite executarea recuperării este executoriu și nici dacă acesta a fost notificat în mod legal debitorului. Numai instanța competentă din statul membru în care are sediul autoritatea solicitantă ar avea dreptul să examineze aceste împrejurări. Republica Federală Germania consideră că articolul 12 alineatul (3) din Directiva 76/308 trebuie interpretat în sensul că, dacă instanța dintr-un stat membru în care se află sediul autorității solicitate este sesizată cu o acțiune îndreptată împotriva măsurilor de executare a recuperării unei creanțe, această instanță nu are competența de a verifica, conform actelor cu putere de lege din acest stat membru, dacă titlul care permite executarea recuperării este executoriu și dacă a fost notificat în mod legal. Republica Portugheză consideră că articolul 12 alineatul (3) din Directiva 76/308 trebuie interpretat în sensul că nu este de competența autorității solicitate să verifice validitatea titlului emis de autoritatea solicitantă, care este definitiv și executoriu din momentul în care cererea de recuperare este adresată autorității solicitate.

15. Ca răspuns la cele două întrebări, Republica Elenă consideră că, în lumina principiului protecției jurisdicționale efective, care, potrivit unei jurisprudențe constante, este un principiu general al dreptului comunitar care decurge din tradițiile constituționale comune ale statelor membre și care este consacrat la articolele 6 și 13 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO), articolul 12 alineatul (3) din Directiva 76/308 trebuie interpretat în sensul că, atunci când este sesizată cu o acțiune îndreptată împotriva măsurilor de executare a recuperării unei creanțe, instanța din statul membru în care se află sediul autorității solicitate are competența să verifice, conform actelor cu putere de lege și actelor administrative din acel stat membru, dacă titlul care permite executarea recuperării a fost notificat în mod legal în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru în care se află sediul autorității solicitate. Republica Polonă consideră că articolul 12 alineatul (3) din Directiva 76/308 trebuie interpretat în sensul că, atunci când măsurile de recuperare a unei creanțe fac obiectul unei acțiuni în fața instanțelor din statul membru în care se află sediul autorității solicitate, instanțele menționate nu au competența să verifice, conform

actelor cu putere de lege și actelor administrative din acel stat membru, dacă titlul străin care permite executarea recuperării este executoriu și nici dacă acesta a fost notificat în mod legal debitorului de către autoritatea competentă din statul membru solicitant.

sediul autorității solicitate, astfel de acte pot face obiectul unui control jurisdicțional în acest stat membru.

B — *Apreciere*

16. Comisia consideră că articolul 12 alineatul (3) din Directiva 76/308 trebuie interpretat în sensul că, dacă instanța dintr-un stat membru în care se află sediul autorității solicitate este sesizată cu o acțiune îndreptată împotriva măsurilor de executare a recuperării unei creanțe, această instanță nu are competența de a verifica dacă titlul care permite executarea recuperării este executoriu și nici dacă acesta a fost notificat în mod legal debitorului. Cu toate acestea, dacă autoritatea solicitată a acordat asistență autorității solicitante în vederea notificării titlului care permite executarea recuperării, în temeiul articolului 5 din directiva menționată sau în temeiul unor acorduri bilaterale sau multilaterale încheiate între statele membre în cauză, instanța din statul membru în care se află sediul autorității solicitate are competența de a verifica dacă notificarea a fost făcută cu respectarea legislației aplicabile notificării actelor echivalente în acest stat membru. De asemenea, în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din Directiva 76/308, dacă titlul care permite executarea recuperării creanței a fost omologat, recunoscut ca sau completat ori înlocuit cu un titlu care permite executarea recuperării în statul membru în care se află

17. Directiva 76/308 stabilește normele comune privind asistența reciprocă în vederea asigurării recuperării creanțelor privind, *inter alia*, anumite cotizații, drepturi și taxe [3]. În această privință, Directiva 76/308 prevede trei forme diferite de asistență reciprocă, pe care o autoritate solicitată [4] are în principiu obligația de a le efectua în numele autorității solicitante [5]. În conformitate cu articolul 4 din Directiva 76/308, la cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată îi comunică informațiile ce îi sunt necesare acesteia în vederea recuperării unei creanțe. În conformitate cu articolul 5 din Directiva

3 — A se vedea articolele 1 și 2 din Directiva 76/308. Anterior adoptării Directivei 76/308, o creanță care făcea obiectul unui titlu emis de autoritățile unui stat membru nu putea fi recuperată într-un alt stat membru. Dispozițiile naționale în materie de recuperare constituiau, prin simpla limitare a domeniului de aplicare al acestora la teritoriul național, un obstacol în calea stabilirii sau a funcționării pieței comune; această situație nu permitea aplicarea integrală și echitabilă a reglementărilor comunitare, facilitând realizarea unor operațiuni frauduloase. A se vedea primul și al treilea considerent ale Directivei 76/308.

4 — În conformitate cu articolul 3 din Directiva 76/308, prin „autoritate solicitată” se înțelege autoritatea competentă a unui stat membru căreia i se adresează cererea de asistență.

5 — În conformitate cu articolul 3 din Directiva 76/308, prin „autoritate solicitantă” se înțelege autoritatea competentă a unui stat membru care formulează o cerere de asistență privind o creanță.

76/308, autoritatea solicitată notifică destinatarului toate actele privind o creanță [6] stabilite de statul membru solicitant [7]. Prin urmare, notificarea efectuată de autoritatea solicitată poate avea ca obiect o creanță sau recuperarea acesteia [8]. În conformitate cu articolul 6 din Directiva 76/308, autoritatea solicitată procedează, la solicitarea autorității solicitante, la recuperarea „creanțelor care fac obiectul unui titlu ce permite executarea acestora".

18. Articolul 7 din Directiva 76/308 stabilește norme detaliate și cerințe privind cererea de recuperare a unei creanțe adresată de autoritatea solicitantă autorității solicitate. În plus, articolul 8 alineatul (1) din Directiva 76/308 stabilește regula tratamentului național, de către statul membru solicitat, al titlurilor care permit executarea recuperării unei creanțe [9].

Astfel, titlul care permite executarea recuperării unei creanțe trebuie să fie recunoscut direct și considerat automat ca atare de către statul membru solicitat [10], fără a fi necesară o procedură specială.

19. Prin urmare, este evident, astfel cum a afirmat Curtea în Hotărârea Tsapalos și Diamantakis, că Directiva 76/308 prevede

6 — Care intră în domeniul de aplicare al Directivei 76/308.

7 — Se pare că decizia de impunere a fost notificată reclamantului de Ministerul de Finanțe ceh la 6 august 1999, în temeiul Acordului dintre Republica Cehă și Republica Federală Germania privind asistența reciprocă dintre autoritățile vamale din 19 mai 1995. Articolul 7 din acordul menționat prevede că, „la cererea autorității vamale a uneia dintre părți, autoritatea vamală a celeilalte părți notifică destinatarului, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, toate deciziile și alte documente ale autorității vamale solicitante […]."

8 — Articolul 5 din Directiva 76/308 prevede astfel, în opinia noastră, două forme diferite de asistență reciprocă în vederea notificării actelor și a deciziilor: în primul rând, cea care privește creanța propriu-zisă și, în al doilea rând, cea care privește recuperarea creanței.

9 — Care intră în domeniul de aplicare al directivei. A se vedea articolul 2.

10 — „În conformitate cu articolul 8 din Directiva 76/308, titlurile care permit executarea recuperării unei creanțe trebuie în prezent [de la intrarea în vigoare a Directivei 2001/44/CE a Consiliului din 15 iunie 2001 de modificare a Directivei 76/308/CEE privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor rezultate din operațiuni cuprinse în sistemul de finanțare al Fondului european de orientare și garantare agricolă, precum și a prelevărilor agricole și drepturilor vamale și privind taxa pe valoarea adăugată și anumite accize (JO L 175, p. 17, Ediție specială, 02/vol.14, p. 148)], ca regulă generală, să fie recunoscute direct și considerate automat un instrument care permite executarea unei creanțe pe teritoriul național, în timp ce anterior aceste titluri trebuiau numai omologate, recunoscute ca sau completate ori înlocuite cu un titlu care permitea executarea lor pe teritoriul statului membru în care se afla sediul autorității solicitate". A se vedea Hotărârea din 29 aprilie 2004, Comisia/Consiliul (C-338/01, Rec., p. I-4829, punctul 71). A se vedea de asemenea punctul 75 din această hotărâre. A se vedea, cu toate acestea, articolul 8 alineatul (2) din Directiva 76/308, potrivit căruia statele membre pot prevedea o excepție de la articolul 8 alineatul (1) din aceeași directivă și de la principiul tratamentului național. Se pare totuși că articolul 8 alineatul (2) din Directiva 76/308 nu este aplicabil în cadrul procedurii în fața instanței de trimitere. Astfel, Republica Cehă nu ar fi prevăzut nicio excepție de la articolul 8 alineatul (1) din directivă cu ocazia transpunerii acesteia. A se vedea articolul 6 alineatul (1) din Legea nr. 191/2004 Coll. privind asistența internațională în materie de recuperare a unor creanțe financiare, intrată în vigoare la 1 mai 2004, care transpune Directiva 76/308 în dreptul ceh și care prevede că „actul care constituie titlu executoriu în vederea recuperării creanței în statul în care se află autoritatea competentă este, de la data primirii cererii complete de recuperare, recunoscut direct ca titlu executoriu în vederea recuperării creanței în Republica Cehă."

norme de procedură care reglementează recunoașterea și executarea anumitor categorii de creanțe născute în alt stat membru, fără a prevedea totuși normele referitoare la nașterea sau la întinderea acestora [11].

20. Pe lângă dispozițiile privind asistența reciprocă, Directiva 76/308 stabilește norme privind statul membru în care se introduce acțiunea atunci când o persoană interesată contestă, în cursul procedurii de recuperare, creanța sau titlul care permite executarea acesteia sau când sunt contestate măsurile de executare. În conformitate cu articolul 12 din Directiva 76/308, alegerea instanței depinde de împrejurarea dacă, pe de o parte, contestația se referă la creanța sau la titlul care permite executarea acesteia sau, pe de altă parte, la măsurile de executare. Astfel, în temeiul articolului 12 alineatul (1) din Directiva 76/308, dacă, în cursul procedurii de recuperare, creanța sau titlul care permite executarea recuperării acesteia este contestat (ă), cazul este prezentat în fața instanței competente a statului membru în care se află sediul autorității solicitante. La rândul său, articolul 12 alineatul (3) din Directiva 76/308 prevede că, în cazul în care contestarea se referă la măsurile de executare luate de statul membru în care se află sediul autorității solicitate, acțiunea este înaintată instanței competente a statului membru respectiv. În plus, articolul 12 alineatul (2) din Directiva 76/308 prevede, pentru a garanta pe deplin dreptul unei persoane de a contesta creanța sau titlul care permite executarea acesteia în cursul procedurii de recuperare, că autoritatea solicitată, de îndată ce primește notificarea acțiunii privind contestarea creanței sau a titlului care permite executarea acesteia, suspendă procedura de executare și așteaptă decizia instanței competente în domeniu din statul membru în care se află sediul autorității solicitante. Fără a aduce atingere obligației de suspendare a procedurii de executare, autoritatea solicitantă poate, în anumite împrejurări, să ceară autorității solicitate să recupereze o creanță contestată. Dacă rezultatul contestației este favorabil debitorului, autoritatea solicitantă are obligația de a rambursa orice sumă recuperată, precum și de a plăti orice compensație datorată.

21. Precizând în fața cărei instanțe trebuie introduse acțiunile și impunând obligația de suspendare a procedurii de executare în anumite împrejurări sau rambursarea sumelor recuperate și plata oricărei compensații datorate, articolul 12 din Directiva 76/308 urmărește, în realitate, să garanteze securitatea juridică și protecția dreptului la apărare al persoanelor interesate. Astfel, cu toate că ar fi mai comod pentru persoana interesată să introducă o acțiune, de exemplu, în statul membru de rezidență, faptul că normele de competență prevăzute la articolul 12 din Directiva 76/308 îi impun să facă acest lucru în alt stat membru nu o privează de accesul la justiție și nici nu afectează în mod nerezonabil dreptul acesteia la apărare. Prin

11 — Hotărârea din 1 iulie 2004 (C-361/02 și C-362/02, Rec., p. I-6405, punctul 20).

garantarea caracterului previzibil al alegerii instanței, articolul 12 din Directiva 76/308 are ca efect, în opinia noastră, consolidarea principiului protecției jurisdicționale efective.

22. Prin urmare, considerăm că articolul 12 din Directiva 76/308 realizează o armonizare completă a normelor privind instanța competentă să judece acțiunile privind creanțele [12] sau privind măsurile de executare care intră în domeniul de aplicare al Directivei 76/308.

23. Pentru a răspunde la prima întrebare preliminară, trebuie interpretați termenii „creanță sau titlu care permite executarea" menționați la articolul 12 alineatul (1) din Directiva 76/308. Considerăm că acești termeni nu ar trebui interpretați în raport cu normele naționale de procedură civilă, ci în mod autonom, pentru ca articolul 12 din Directiva 76/308 să poată fi aplicat în mod uniform și previzibil. O concluzie diferită ar lăsa loc unor eventuale interpretări conflictuale ale termenilor menționați, ceea ce ar afecta caracterul previzibil al alegerii instanței, a cărui garantare constituie însuși obiectivul articolului 12 din Directiva 76/308.

24. În opinia noastră, din modul de redactare a articolului 12 alineatul (1) din Directiva 76/308 rezultă cu claritate că acțiunile care au ca obiect „creanța sau titlul care permite executarea recuperării acesteia" includ acțiunile referitoare atât la validitatea, cât și la caracterul executoriu al creanței. Expresia „titlu care permite executarea" menționată la articolul 12 alineatul (1) din Directiva 76/308 desemnează un act juridic care poate fi executat împotriva debitorului, situație care, în opinia noastră, implică faptul că creanța a fost în mod necesar deja notificată debitorului. Măsurile de executare nu pot fi inițiate cât timp creanța nu a fost notificată în mod legal debitorului.

25. Pe de altă parte, considerăm că obiectivele Directivei 76/308 ar fi compromise dacă validitatea și caracterul executoriu al unei creanțe ar putea face obiectul unui al doilea control din partea autorităților competente din statul membru solicitat, întrucât acest lucru ar implica necesitatea conformității creanței în cauză atât cu dreptul statului membru solicitant, cât și cu dreptul statului membru solicitat, ceea ce articolul 8 alineatul (1) urmărește să evite [13].

12 — Sau titlurile care permit executarea creanțelor.

13 — În pofida excepției de la regula tratamentului național prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 76/308, această dispoziție nu permite autorităților din statul membru solicitat să conteste validitatea sau caracterul executoriu al titlului care permite executarea recuperării unei creanțe; aceasta prevede numai omologarea titlului de către autoritățile în cauză și nu aduce nicio modificare normelor de competență prevăzute la articolul 12 din directivă. A se vedea în această privință articolul 8 alineatul (2) al treilea paragraf din Directiva 76/308. Menționăm că articolul 8 alineatul (2) al treilea paragraf din Directiva 76/308 privește procesul de omologare ca pe o formalitate. A se vedea de asemenea articolul 11 alineatul (1) din Directiva 2002/94/CE a Comisiei din 9 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a anumitor dispoziții din Directiva 76/308/CEE a Consiliului privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor privind anumite cotizații, drepturi, taxe și alte măsuri (JO L 337, p. 41, Ediție specială, 02/vol. 15, p. 35), care prevede că „[a]utoritatea solicitată nu contestă, în niciun caz, valabilitatea actului sau a deciziei a cărei notificare este solicitată".

26. Prin urmare, normele de competență prevăzute la articolul 12 din Directiva 76/308 arată cu claritate că instanța competentă să judece acțiunea privind contestarea deciziei de impunere din prezenta cauză și a notificării acesteia intervenite în 1999 este instanța competentă din statul membru în care se află sediul autorității solicitante, și anume instanța competentă din Republica Federală Germania. Atunci când invocă insuficiența identificării sale ca debitor în decizia de impunere și nelegalitatea notificării deciziei respective în anul 1999, reclamantul contestă în realitate atât validitatea, cât și caracterul executoriu al deciziei de impunere însești.

27. În conformitate cu prevederile articolului 12 alineatul (1) din Directiva 76/308, reclamantul trebuie, așadar, să introducă acțiunea privind validitatea și caracterul executoriu al deciziei de impunere în fața instanței competente din Republica Federală Germania. Faptul că notificarea deciziei de impunere a fost efectuată de autoritățile cehe în numele autorităților germane, la solicitarea acestora din urmă, nu modifică în niciun fel, în opinia noastră, normele clare de competență prevăzute la articolul 12 din directivă. Simplul fapt că un stat membru oferă asistență practică unui alt stat membru la solicitarea acestuia din urmă, în special prin furnizarea de informații sau prin notificarea unor documente, nu aduce nicio modificare normelor de competență menționate [14].

28. Prin urmare, considerăm că articolul 12 alineatul (3) din Directiva 76/308 trebuie interpretat în sensul că, atunci când anumite măsuri de executare sunt contestate în fața unei instanțe din statul membru în care se află sediul autorității solicitate, această instanță nu are competența să verifice caracterul executoriu al titlului care permite executarea și nici legalitatea notificării acestuia către debitor.

VI — A doua întrebare

29. Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă notificarea deciziei de impunere către

14 — În opinia noastră, articolele 4-6 din Directiva 76/308 permit autorităților competente dintr-un stat membru să solicite autorităților competente din alt stat membru anumite informații, notificarea unor acte și decizii și recuperarea creanțelor. În opinia noastră, articolele 4-6 din Directiva 76/308 nu impun obligația de a solicita o asemenea asistență. Revine fiecărui stat membru sarcina de a aprecia dacă o astfel de asistență din partea unui alt stat membru este necesară. A se vedea, prin analogie, Hotărârea Curții din 27 septembrie 2007, Twoh International (C-184/05, Rep., p. I-7897, punctul 32), referitoare în special la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 77/799/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1977 privind asistența reciprocă acordată de autoritățile competente din statele membre în domeniul impozitării directe (JO L 336, p. 15, Ediție specială, 09/vol. 1, p. 21). Menționăm încă o dată că notificarea deciziei de impunere nu a fost efectuată în temeiul articolului 5 din Directiva 76/308.

reclamant în limba germană, limbă pe care acesta nu o înțelege și care, mai mult, nu este o limbă oficială a Republicii Cehe, constituie un viciu care permite refuzarea executării deciziei în cauză.

30. Potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul cooperării dintre Curte și instanțele naționale, prevăzută la articolul 234 CE, numai instanța națională, care este sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată, are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei hotărâri preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate au ca obiect interpretarea dreptului comunitar, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe [15].

31. Cu toate acestea, Curtea a indicat că, în circumstanțe excepționale, este îndreptățită să analizeze condițiile în care este sesizată de instanța națională în scopul de a-și verifica propria competență. Potrivit unei jurisprudențe constante, Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului comunitar nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul acțiunii principale, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt sau de drept necesare pentru a răspunde în mod util întrebărilor care i-au fost adresate [16].

32. În opinia noastră, problema dacă reclamantului trebuie să i se pună la dispoziție o traducere a deciziei de impunere constituie o întrebare referitoare la caracterul executoriu al respectivei decizii, care, în consecință, trebuie examinată de instanța competentă din statul membru în care se află sediul autorității solicitante, în speță de instanța competentă din Republica Federală Germania. Prin urmare, considerăm, în conformitate cu articolul 12 alineatul (1) din Directiva 76/308, că instanța de trimitere nu este instanța competentă să verifice caracterul executoriu al deciziei de impunere și că a doua întrebare adresată de instanța de trimitere are un caracter ipotetic și este, prin urmare, vădit inadmisibilă.

15 — Hotărârea din 12 aprilie 2005, Keller (C-145/03, Rec., p. I-2529, punctul 33), și Hotărârea din 18 iulie 2007, Lucchini (C-119/05, Rep., p. I-6199, punctul 43).

16 — Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra (C-379/98, Rec., p. I-2099, punctul 39), Hotărârea din 22 ianuarie 2002, Canal Satélite Digital (C-390/99, Rec., p. I-607, punctul 19), și Hotărârea din 11 septembrie 2008, Eckelkamp (C-11/07, Rep., p. I-6845, punctul 28).

VII — Concluzie

33. Având în vedere considerațiile care precedă, propunem să se răspundă la prima întrebare adresată Curții după cum urmează:

„Articolul 12 alineatul (3) din Directiva 76/308/CEE a Consiliului din 15 martie 1976 privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor privind anumite cotizații, drepturi, taxe și alte măsuri (cu modificările ulterioare) trebuie interpretat în sensul că, atunci când anumite măsuri de executare sunt contestate în fața unei instanțe dintr-un stat membru în care se află sediul autorității solicitate, această instanță nu are competența să verifice caracterul executoriu al titlului care permite executarea și nici legalitatea notificării acestuia către debitor”.